

Brussel, 24 juni 2026
(OR. en)

11081/26

ENER 442
ENV 818
CONSOM 213
COMPET 839

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	24 juni 2026
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2026) 319 final
Betreft:	VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD Verslag over de uitvoering van Verordening (EU) 2017/1369 tot vaststelling van een kader voor energie-etikettering

De delegaties vinden hierbij document COM(2026) 319 final.

Bijlage: COM(2026) 319 final

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 24.6.2026
COM(2026) 319 final

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

**Verslag over de uitvoering van Verordening (EU) 2017/1369 tot vaststelling van een
kader voor energie-etikettering**

1. INLEIDING

1.1. Beleids- en juridische context

De eerste formele handeling van de EU inzake consumenteninformatie over de energie-efficiëntie van apparaten werd vijftig jaar geleden aangenomen in de nasleep van de oliecrisis van 1973 ⁽¹⁾. In 1979 volgde een eerste EU-kader voor energie-etikettering, dat sindsdien drie keer is herzien en verbeterd, voor het laatst in 2017. Het EU-energielabel is inmiddels bekend en wordt door de consument gewaardeerd. Volgens een Eurobarometer van 2024 ⁽²⁾ gaf 75 % van de mensen te kennen dat het energie-etiket rechtstreeks van invloed is op hun aankoopbeslissingen bij de aankoop van huishoudelijke apparaten.

EU-energielabels bieden gemakkelijk te begrijpen informatie om de vraag naar en de ontwikkeling van efficiëntere producten te stimuleren. Ze worden gebruikt in combinatie met minimumvereisten inzake energie-efficiëntie en andere vereisten die in het kader van het EU-kader inzake ecologisch ontwerp zijn vastgesteld. De EU reguleert momenteel meer dan dertig productgroepen in het kader van ecologisch ontwerp, waarvan er 15 een energie-etiket ⁽³⁾ hebben. Naar schatting hebben deze beleidsmaatregelen samen de gemiddelde energierekeningen van huishoudens in 2024 met ongeveer 317 EUR verlaagd; dit bedrag zal naar verwachting stijgen tot 480 EUR in 2030, waarbij het keurmerk naar schatting gemiddeld 27 % bijdraagt aan de besparingen, waarvan het grootste deel te danken is aan ecologisch ontwerp ⁽⁴⁾.

De rechtsgrondslag voor de verordening energie-etikettering (ELR) ⁽⁵⁾ is artikel 194 van het Verdrag. De ELR bevat regels voor het opstellen van productspecifieke etiketten door middel van gedelegeerde handelingen. Met de verordening worden bepaalde verplichtingen opgelegd aan leveranciers (fabrikanten, importeurs en officiële vertegenwoordigers) en handelaren met betrekking tot de levering en weergave van etiketten en gestandaardiseerde productinformatie. De Commissie heeft twee kennisgevingen met specifieke verduidelijkingen gepubliceerd: één over de uitvoering tijdens de COVID-19-pandemie ⁽⁶⁾ en één in 2024 over de vermelding van het bereik en de klasse van de energie-etikettering naar aanleiding van een prejudicieel arrest van het Hof ⁽⁷⁾.

1.2. Belangrijkste wijzigingen in het herziene kader voor energie-etikettering in 2017

Met de herziening van 2017 is het kader van een richtlijn veranderd in een verordening en zijn de bestaande regels gewijzigd om i) te voorzien in een geleidelijke aanpassing van de

⁽¹⁾ Aanbeveling van de Raad van 4 mei 1976 betreffende een rationeel gebruik van de voor elektrische huishoudtoestellen noodzakelijke energie, PB L 140 van 28.5.1976, blz. 18.

⁽²⁾ [Speciale Eurobarometer nr. 555 2024](#).

⁽³⁾ https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/product-list_en.

⁽⁴⁾ Ecodesign Impact Accounting 2025 Overview report, <https://circabc.europa.eu/ui/group/418195ae-4919-45fa-a959-3b695c9aab28/library/c06608a7-9e47-4737-b0d2-da9aec097171/details>.

⁽⁵⁾ Verordening (EU) 2017/1369 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2017 tot vaststelling van een kader voor energie-etikettering en tot intrekking van Richtlijn 2010/30/EU (PB L 198 van 28.7.2017, blz. 1).

⁽⁶⁾ Kennisgeving van de Commissie [2020/C 182/02](#), PB C 183, 2.6.2020.

⁽⁷⁾ [Zaak C-761/22](#).

schaal van etiketten aan de bekende A-tot-G-schaal, ii) het markttoezicht te versterken en iii) verplichte registratie in een EU-brede productendatabank (Europees productregister voor energie-etikettering — Eprel) ⁽⁸⁾ in te voeren als voorwaarde voor het in de handel brengen van een model. Onder het nieuwe kader zijn acht herziene of nieuwe etiketten ingevoerd. Die etiketten zijn taalafhankelijk, hebben een modernere uitstraling en bevatten een QR-code die doorverwijst naar de modelinformatie in Eprel. Sommige bevatten voor het eerst informatie-pictogrammen over aspecten in verband met repareerbaarheid en duurzaamheid.

1.3. Toepassingsgebied van dit verslag

Overeenkomstig artikel 19 van de ELR moet de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag indienen waarin wordt beoordeeld in welke mate deze verordening en de op grond daarvan vastgestelde gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen klanten daadwerkelijk de mogelijkheid hebben gegeven efficiëntere producten te kiezen, waarbij rekening wordt gehouden met de effecten ervan op het bedrijfsleven, het energieverbruik, broeikasgasemissies, activiteiten op het gebied van markttoezicht en de kosten voor het opzetten en bijhouden van de databank.

De gevolgen voor het bedrijfsleven, het energieverbruik en de emissies worden in detail beoordeeld voor elke productspecifieke handeling krachtens dit kader. In dit verslag wordt een totaaloverzicht gegeven. Meer horizontale aspecten worden geanalyseerd in het kader van de effectbeoordeling bij het omnibusvoorstel voor vereenvoudiging van de wetgeving inzake energie-efficiënte producten, dat samen met dit verslag is aangenomen en op basis daarvan is opgesteld. Parallel aan dit verslag wordt een afzonderlijk verslag over de uitvoering van de verordening etikettering van banden (Verordening (EU) 2020/740) aangenomen.

Dit verslag richt zich dus met name op de volgende onderwerpen:

- De vooruitgang die is geboekt bij de schaalaanpassing van bestaande etiketten en de invoering van nieuwe etiketten
- Het proces van schaalaanpassing van etiketten (overgang van oud naar nieuw etiket)
- De productendatabank (en de bijbehorende kosten en baten)
- Markttoezicht
- Het etiket als instrument voor leidende markten voor efficiënte producten
- De doeltreffendheid van de nieuwe energie-etiketten

1.4. Analytische basis

Dit verslag bouwt met name voort op een enquête ⁽⁹⁾ onder een steekproef van 20 073 consumenten die de afgelopen twee jaar ten minste één — en ten hoogste drie — van de betrokken producttypen hadden aangeschaft, die in tien EU-lidstaten is gehouden: Duitsland, Finland, Frankrijk, Italië, Nederland, Polen, Portugal, Roemenië, Tsjechië en Zweden. De enquête omvatte ook een steekproef van 204 leveranciers en 207 detailhandelaren van producten met een energie-etiket in de productgroepen met de

⁽⁸⁾ <https://eprel.ec.europa.eu>.

⁽⁹⁾ [Study on consumer understanding of the EU energy labels applied since 2011](#).

nieuwe etiketten, en 123 professionele gebruikers van commerciële koelapparaten om het nieuwe etiket daarvoor te testen.

Input voor dit verslag werd ontvangen van 14 lidstaten ⁽¹⁰⁾ in het overlegforum ecologisch ontwerp en energie-etikettering ⁽¹¹⁾ en/of de deskundigengroep administratieve samenwerking (ADCO) inzake energie-etikettering en ecologisch ontwerp ⁽¹²⁾ en van 7 andere leden van het overlegforum ecologisch ontwerp en energie-etikettering ⁽¹³⁾. De analyse is tevens gebaseerd op gegevens uit Eprel, het informatie- en communicatiesysteem voor markttoezicht (ICSMS) ⁽¹⁴⁾ en andere openbaar beschikbare analyses en informatiebronnen.

2. DE VOORUITGANG DIE IS GEBOEKT BIJ DE SCHAALANPASSING VAN BESTAANDE ETIKETTEN EN DE INVOERING VAN NIEUWE ETIKETTEN

Op grond van de ELR moet de Commissie alle energie-etiketten die op 1 augustus 2017 van kracht waren, herzien en de schaal ervan aanpassen en is haar de bevoegdheid verleend om nieuwe etiketten in te voeren. Het bevat een tijdschema voor de herziening van bestaande etiketten tegen augustus 2018 (te beginnen met een prioritaire groep: wasmachines, was-droogcombinaties, afwasmachines, koelkasten, lichtbronnen en elektronische beeldschermen). In de verordening werd een algemene termijn van augustus 2023 vastgesteld voor de schaalaanpassing en een langere termijn van augustus 2025 voor verbrandingsketels voor vaste brandstoffen, ruimteverwarmingstoestellen en waterverwarmingstoestellen ⁽¹⁵⁾.

De schaalaanpassing van de prioritaire groep werd in maart 2019 voltooid en de etiketten waren vanaf 1 maart 2021 online en in winkels te zien ⁽¹⁶⁾. Met behulp van een omnibusverordening werden technische problemen met deze regels net op tijd voor die datum ⁽¹⁷⁾ verholpen.

⁽¹⁰⁾ AT, BG, DE, DK, EE, IE, IS, IT, LT, LV, NL, NO, PT, SI.

⁽¹¹⁾ [Register van deskundigengroepen van de Commissie](#).

⁽¹²⁾ [Lijst van groepen voor administratieve samenwerking](#).

⁽¹³⁾ APPLiA, Digitaal Europa, EHI, EHPA, EPEE, EuroCommerce, Lighting Europe.

⁽¹⁴⁾ [ICSMS](#).

⁽¹⁵⁾ Deze termijnen moeten worden gezien als een aanvulling op de vijfjaarlijkse evaluatiedata die in de gedelegeerde handelingen voor elk product zijn vastgesteld.

⁽¹⁶⁾ Het etiket met aangepaste schaal voor verlichtingsproducten werd vanaf 1 september 2021 in winkels uitgesteld.

⁽¹⁷⁾ [Verordening \(EU\) 2021/340](#).

Stand van zaken met betrekking tot de herziening van productspecifieke etiketten in het kader van de ELR					
Productgroep	Referentie	Termijn voor herziening in de ELR	Inwerkingtreding van de evaluatie	Datum van toepassing van het nieuwe etiket	Status
Elektronische beeldschermen (waaronder televisies)	Verordening (EU) 2019/2013	2-8-2018	31-3-2019	1-3-2021	Vastgesteld
Wasmachines/wasdrogers	Verordening (EU) 2019/2014	2-8-2018	31-3-2019	1-3-2021	Vastgesteld
Lichtbronnen	Verordening (EU) 2019/2015	2-8-2018	31-3-2019	1-9-2021	Vastgesteld
Huishoudelijke koelkasten	Verordening (EU) 2019/2016	2-8-2018	31-3-2019	1-3-2021	Vastgesteld
Huishoudelijke afwasmachines	Verordening (EU) 2019/2017	2-8-2018	31-3-2019	1-3-2021	Vastgesteld
Koelapparaten met een directe-verkoopfunctie	Verordening (EU) 2019/2018	Nieuw	Nieuw	1-3-2021	Vastgesteld
Smartphones en tablets	Verordening (EU) 2023/1669	Nieuw	Nieuw	20-6-2025	Vastgesteld
Stofzuigers	Etiket nietig verklaard door het Hof in 2018	-	-	-	Herintroductie in voorbereiding Geef uw mening
Droogtrommels	Verordening (EU) 2023/2534	2-8-2023	22-11-2023	1-7-2025	Vastgesteld
Ovens en afzuigkappen	Verordening (EU) nr. 65/2014	2-8-2023	-	-	In voorbereiding Geef uw mening
Residentiële ventilatie	Verordening (EU) 1254/2014	2-8-2023	-	-	In voorbereiding Geef uw mening
Professionele koelbewaarkasten	Verordening (EU) 2015/1095	2-8-2023	-	-	In voorbereiding Geef uw mening
Airconditioners (incl. lucht-lucht-warmtepompen)	Verordening (EU) 626/2011	2-8-2023	-	-	In voorbereiding Geef uw mening
Toestellen voor lokale ruimteverwarming	Verordening (EU) 2015/1186	2-8-2023	-	-	In voorbereiding Geef uw mening
Ruimte- en combinatieverwarmingstoestellen	Verordening (EU) nr. 811/2013	2-8-2025	-	-	In voorbereiding Geef uw mening

Verwarmingssk els voor vaste brandstoffen	Verordening (EU) 2015/1 187	2-8-2025	-	-	In voorbereiding Geef uw mening
Waternverwarmi ngstoestellen	Verordening (EU) nr. 812/ 2013	2-8-2025	-	-	In voorbereiding Geef uw mening

Het etiket voor stofzuigers is in 2018 ⁽¹⁸⁾ bij een arrest van het Gerecht nietig verklaard en is derhalve niet langer van kracht. Er wordt ook gewerkt aan mogelijke nieuwe energie-etiketten voor i) fotovoltatische modules, ii) stofzuigers, iii) computers, iv) lagetemperatuurwarmtestralers (radiatoren), v) professionele afwasmachines en vi) professionele wasmachines.

De procedure voor de herziening van een EU-energielabel wordt uitvoerig beschreven in de ELR en voldoet aan de regels voor betere regelgeving. Daarbij wordt getracht i) inzicht te verwerven in de markt in het kader van een beoordeling, ii) reproduceerbare en representatieve testmethoden te ontwikkelen, iii) input van het overlegforum te verzamelen en iv) een evaluatie en effectbeoordeling op te stellen. De ontwerphandeling wordt vervolgens gepubliceerd om feedback van belanghebbenden te verzamelen en ter kennis gebracht van de Wereldhandelsorganisatie. Voordat de ontwerphandeling door de Commissie wordt vastgesteld, worden deskundigen van de lidstaten geraadpleegd. De Commissie stelt het Europees Parlement en de Raad in kennis van de handeling. Ten slotte wordt de handeling bekendgemaakt in het Publicatieblad en wordt deze van kracht op voorwaarde dat geen van beide instellingen hiertegen bezwaar maakt. De herziening van de energie-etiketten in 2019 nam ruim vier jaar in beslag, van het begin van de herziening tot de publicatie. Sindsdien verliepen de vorderingen in het algemeen wat trager als gevolg van gelijktijdige werkzaamheden aan Eprel, gerechtelijke procedures, noodsituaties in verband met COVID-19 en de energiecrisis van 2022, en de nieuwe onderhandelingen over het kader voor ecologisch ontwerp.

Tot dusver zijn negen besluiten of mededelingen over geharmoniseerde normen voor het vermoeden van conformiteit in het kader van de ELR vastgesteld en in het Publicatieblad bekendgemaakt.

3. HET PROCES VAN SCHAALAANPASSING VAN ETIKETTEN

De ELR voorziet in een overgangsperiode van vier maanden wanneer een etiket met aangepaste schaal wordt ingevoerd. In deze periode moeten leveranciers zowel het oude etiket als het nieuwe etiket en het productinformatieblad verstrekken. Handelaren moeten oude etiketten die worden getoond, vervangen binnen 14 werkdagen na de in de gedelegeerde handeling voor elk product vastgestelde datum. Ook het technisch materiaal voor reclamedoeleinden moet worden geactualiseerd. De meeste handelaren (63 %) die hebben gereageerd op de enquête die ter ondersteuning van dit verslag is uitgevoerd, vonden het heretiketteringsproces gemakkelijk of zeer gemakkelijk. Sommige verenigingen van fabrikanten (van bv. verlichtingsproducten) wezen op uitdagingen bij het wijzigen van etiketten wanneer producten reeds onderweg zijn of eerder in de handel zijn gebracht.

Consumenten kunnen tijdens deze overgangsperiode producten ontvangen die vergezeld gaan van twee etiketten, het etiket zonder en het etiket met aangepaste schaal. Deze

⁽¹⁸⁾ [Zaak T-544/13](#).

etiketten zijn zelden vergelijkbaar omdat de test- en berekeningsmethoden vaak veranderen en de schaal steeds strenger wordt. Zo kunnen producten die voorheen tot de klasse A+ + + behoorden, volgens de nieuwe schaal score B of C krijgen. In de ELR werd verwacht dat de wijziging van het etiket problemen zou kunnen opleveren voor consumenten, leveranciers en handelaren, en daarom werden de lidstaten ertoe verplicht voorlichtingscampagnes op touw te zetten. Sommige van deze campagnes werden georganiseerd in het kader van door de EU gefinancierde projecten zoals Label 2020 ⁽¹⁹⁾, Belt ⁽²⁰⁾ en Compliance Services ⁽²¹⁾. Sommige lidstaten meldden goede resultaten bij de bewustmaking, terwijl andere wezen op de uitdagingen bij de invoering van de eerste etiketten met aangepaste schaal als gevolg van de COVID-19-beperkingen.

4. DE PRODUCTENDATABANK

Een van de belangrijkste elementen bij de herziening van 2017 was vooruitgang op het gebied van de digitalisering van het EU-energielabel. In artikel 12 van de energie-etiketteringsverordening werd de Commissie belast met het opzetten en onderhouden van een databank (Eprel) met een openbaar deel, een conformiteitsgedeelte en een internetportaal dat toegang biedt tot beide delen. De doelstellingen waren i) het ondersteunen van de markttoezichtautoriteiten, ii) het verstrekken van informatie aan het publiek over in de handel gebrachte producten en iii) het verstrekken van actuele informatie aan de Commissie met het oog op de herziening van de etiketteringswetgeving. Deze databank is inmiddels een feit dankzij een grote gezamenlijke inspanning van de Commissie, fabrikanten en andere belanghebbenden, bevat ongeveer twee miljoen modellen en werd in 2025 6,6 miljoen keer bezocht.

4.1. Tenuitvoerlegging

Fabrikanten konden producten tijdig registreren vóór de eerste herziene etiketten in 2019; kort daarna kregen de markttoezichtautoriteiten toegang. Vanaf het begin is er een helpdesk beschikbaar om te helpen bij de registratie. Ondernemersorganisaties in de EU helpen hun leden vaak bij deze taak. Het openbare deel van Eprel was toegankelijk via QR-codes vanaf maart 2021, toen de eerste etiketten met aangepaste schaal van toepassing werden. Sinds 2022 biedt een Eprel-zoekinterface tal van functies (zoals selectiefilters en sortering). Het in artikel 12 en bijlage I, punt 2, bij de ELR bedoelde internetportaal voor publieke toegang tot Eprel is sinds april 2022 ⁽²²⁾ operationeel.

De in 2024 vastgestelde uitvoeringsverordening ⁽²³⁾ bevat nadere bijzonderheden over de werking van Eprel, onder meer ter verduidelijking van de regels voor het beheer van gevoelige informatie en ter invoering van verplichte verificatie van leveranciers met behulp van eIDAS-handtekeningen en -zegels.

Bij de uitvoering van Eprel streefde de Commissie ernaar:

⁽¹⁹⁾ [Label 2020](#).

⁽²⁰⁾ [BELT](#).

⁽²¹⁾ <https://www.product-compliance-services.eu>.

⁽²²⁾ <https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/>.

⁽²³⁾ [Uitvoeringsverordening \(EU\) 2024/994](#).

- de administratieve lasten voor leveranciers tot een minimum te beperken door middel van bulkregistraties, API-diensten (applicatieprogramma-interface) ⁽²⁴⁾ en het automatisch genereren van etiketten en productinformatiebladen in alle officiële talen van de EU;
- de naleving van de verplichtingen voor het online tonen van energie-etiketten en productinformatie te vergemakkelijken (API-download);
- het gebruik door individuele consumenten, grote afnemers, overheidsafnemers en overheidsinstanties te vergemakkelijken om de meest bevolkte efficiëntieklassen vast te stellen.

De fabrikanten waren ingenomen met het feit dat de productspecifieke gedelegeerde handelingen niet vereisen dat er stelselmatig *gedrukte* productinformatiebladen worden verstrekt (in het kader van de alternatieve optie van artikel 3, lid 1, van de ELR), die in plaats daarvan via Eprel beschikbaar zijn.

Daarnaast stelt Eprel iedereen in staat om de ontwikkelingen op de markten voor de registratie van productmodellen met een energie-etiket te volgen. Op grond van de ELR zijn leveranciers echter niet verplicht verkoopgegevens voor modellen te verstrekken, zodat er gewoonlijk extra informatie nodig is om het marktaandeel van modellen te ramen — en om vast te stellen of het nodig is een herziening van het etiket in gang te zetten.

De nationale markttoezichtautoriteiten verklaren dat het dankzij Eprel minder tijd en moeite kost om conformiteitscontroles uit te voeren.

De databank wordt voornamelijk geraadpleegd via QR-codes op etiketten in plaats van via de website. Enquêtegegevens en feedback van nationale autoriteiten bevestigen dat Eprel nog niet algemeen bekend is bij overheidsinkopers of afnemers van overheidsopdrachten. Er zijn soortgelijke productendatabanken voor energiegerelateerde producten elders op de wereld (bv. in de Verenigde Staten ⁽²⁵⁾, China ⁽²⁶⁾, Canada ⁽²⁷⁾ en Australië ⁽²⁸⁾).

4.2. Kosten en baten van Eprel

Tussen 2017 en 2024 heeft de Commissie 9,5 miljoen EUR besteed aan het opzetten en het onderhouden van Eprel. In 2024 steeg de jaarlijkse operationele begroting tot 1,9 miljoen EUR. De verwachte eenmalige kosten van 3 miljoen EUR voor het opzetten van Eprel en de jaarlijkse onderhoudsbegroting van 300 000 EUR waren te laag ingeschat gezien de behoeften. Dit was voornamelijk te wijten aan het feit dat deze cijfers waren gebaseerd op ramingen voor een databank van radioapparatuur ⁽²⁹⁾ met veel minder registraties en registrerende partijen en zonder het openbaar toegankelijke deel waarover Eprel beschikt. Eprel ontving uiteindelijk ook veel meer registraties dan in de effectbeoordeling werd verwacht. Dit was deels toe te schrijven aan het latere besluit om

⁽²⁴⁾ Tot dusver zijn ongeveer 1000 API-sleutels verstrekt, voornamelijk aan handelaren (54 %), maar ook aan leveranciers, onderzoekers, zoekmachines enz.

⁽²⁵⁾ <https://www.regulations.doe.gov/ccms>; <https://www.energystar.gov/products>.

⁽²⁶⁾ <https://www.energylabel.com.cn/>.

⁽²⁷⁾ [Searchable Product List | Natural Resources Canada](#).

⁽²⁸⁾ [Energy Rating — Search the Registration Database](#).

⁽²⁹⁾ [SWD\(2012\) 329](#).

in Eprel ook banden op te nemen (goed voor 13 % van alle Eprel-registraties). Ten slotte was eIDAS-verificatie oorspronkelijk niet gepland, maar bleek deze later noodzakelijk om de integriteit van het register te waarborgen en dat leidde tot extra eenmalige ontwikkelingskosten.

De meningen van de in de enquête ondervraagde leveranciers lopen uiteen over de vraag of Eprel leidt tot hogere of lagere totale nalevingskosten dan voorheen. 38 % meldde dat de nalevingskosten — waaronder tijd, financiële uitgaven en personele middelen — zijn gestegen. 28 % gaf aan dat de kosten zijn gedaald ten opzichte van de periode vóór 2019. De overige 33 % verklaarde dat de kosten onveranderd zijn gebleven. De meeste fabrikanten voeren de gegevens zelf in en een kwart van de ondervraagde leveranciers besteedt registratietaken ⁽³⁰⁾ uit. Handelaren hebben gratis toegang tot Eprel-informatie en kunnen bij leveranciers gedrukte etiketten krijgen. Handelaren zijn tevredener over het beleid dan leveranciers, maar wijzen op het ontbreken van een gelijk speelveld met onlinemarktplaatsen.

5. MARKTTOEZICHT EN HANDHAVING

Het markttoezicht op de eengemaakte markt wordt geregeld door de verordening markttoezicht (Verordening (EG) nr. 765/2008), die ook van toepassing is op producten die onder de ELR vallen. De ELR heeft deze algemene bepalingen in 2017 versterkt met i) bepalingen om samenwerking tussen nationale markttoezichtautoriteiten aan te moedigen, ii) verduidelijking van de wijze waarop met risicovolle producten moet worden omgegaan en iii) een (tot dusver ongebruikte) vrijwaringsprocedure van de Unie. Op grond van artikel 7, lid 4, van de ELR waren de lidstaten verplicht om regels voor sancties en handhavingsmechanismen vast te stellen en die regels uiterlijk op 1 augustus 2017 mee te delen indien daarvan niet eerder kennisgeving was gedaan uit hoofde van de etiketteringsrichtlijn.

De naleving van de wetgeving inzake energie-efficiënte producten berust voornamelijk op eigen verklaringen ⁽³¹⁾. Dit vereist een toereikend niveau van markttoezicht en handhaving om eerlijke concurrentie te waarborgen en de verwachte energiebesparingen te verwezenlijken. Markttoezicht is een exclusieve bevoegdheid van de nationale autoriteiten, maar de EU verleent financiële steun: tussen 2017 en 2024 meer dan 20 miljoen EUR voor nationale markttoezichtactiviteiten en bredere uitvoeringssteun via Horizon Europa, het programma voor de eengemaakte markt en LIFE. Wat betreft de naleving van de wetgeving inzake energie-efficiënte producten die de EU-markt binnenkomen betreft, bleven de douanecontroles aan de buitengrenzen van de EU beperkt en bijgevolg werden weinig gevallen van non-conformiteit ontdekt.

Bewijsmateriaal van door de EU gefinancierde acties, controles door de lidstaten en een speciaal verslag van de Europese Rekenkamer van 2020 ⁽³²⁾ wijst op aanhoudende hoge niveaus van non-conformiteit (met name bij onlinewinkels). Ook op prijsvergelijkingswebsites wordt de vereiste informatie vaak niet volledig weergegeven. In het kader van de gecoördineerde actie EEPLIANT3 ⁽³³⁾, die door de EU werd gefinancierd

⁽³⁰⁾ Analyse voor het in het kader van LIFE gefinancierde Eprel-dienstenproject, mei 2025 (niet gepubliceerd).

⁽³¹⁾ Certificering door derden is verplicht voor verwarmingsketels.

⁽³²⁾ [Speciaal verslag 01/2020](#).

⁽³³⁾ [EEPLIANT3_Public_Report_Final.pdf](#).

en waarbij 24 nationale toezichtautoriteiten betrokken waren, werd bij een niet-representatieve risicogebaseerde operatie voor zes productgroepen⁽³⁴⁾ vastgesteld dat er bij 82 % van de producten in winkels en bij 97 % van de producten in onlinewinkels kleine of grote problemen waren met betrekking tot de weergave van het etiket, de conformiteitsverklaring of de technische documentatie (dus met betrekking tot alle documentatie, ook in het kader van ecologisch ontwerp, niet alleen wat etikettering betreft). Online non-conformiteit was met name bij lichtbronnen⁽³⁵⁾ een probleem. Dat gegevens op etiketten, op productinformatiebladen of in andere technische documentatie ontbreken of onjuist zijn wil niet altijd zeggen dat een product niet-conform is. Om vast te stellen of er sprake is van non-conformiteit zijn laboratoriumtests in geaccrediteerde laboratoria nodig, en die zijn duur (doorgaans 1 000 tot 10 000 EUR per model, meer voor grote of complexe producten). Bij 43 % van de 265 in het kader van het EEPLIANT3-project voor conformiteitsverificatie in het laboratorium geteste producten werden problemen met de energieprestaties vastgesteld die boven het tolerantieniveau lagen. Het algemene niveau van non-conformiteit op de eengemaakte markt laat zich echter moeilijk inschatten, aangezien controles vrijwel altijd op risico's zijn gebaseerd en de markttoezichtautoriteiten hun beperkte middelen richten op producten waarvan wordt verwacht dat daar de meeste problemen zullen optreden. De bevindingen kunnen niet worden geëxtrapoleerd naar alle productgroepen en de hele EU.

Het totale aantal producten dat jaarlijks uit hoofde van dit kader werd geïnspecteerd, liep uiteen van 10-100 in sommige lidstaten tot 24 000 in Ierland en 73 000 in Duitsland in 2024. In de meeste gevallen ging het om documentcontroles in winkels en online, en in slechts enkele gevallen werden grondige prestatiecontroles uitgevoerd. Zoals voorgeschreven in de verordening markttoezicht hebben de lidstaten sinds 2017 tot eind 2025 in totaal 3 147 gevallen van grondige ELR-inspecties⁽³⁶⁾ in de ICSMS-database geregistreerd (in 57 % daarvan was sprake van non-conformiteit). Medio 2025 heeft de Commissie twee inbreukprocedures ingeleid tegen Portugal en Roemenië omdat zij in 2023 geen grondige controles hadden gemeld, en in november 2025 heeft zij Portugal een met redenen omkleed advies gestuurd.

Bij 450 productmodellen is er een kruisverband tussen het ICSMS en Eprel, wat de inspecties voor die modellen doeltreffender moet maken. Tot dusverre hebben gebruikers voor 3 300 modelregistraties van de mogelijkheid gebruikgemaakt om problemen met geregistreerde modellen of daarmee verband houdende informatie gemakkelijk rechtstreeks in Eprel te melden. Grotere onlineplatforms werken vaak samen om niet-conforme producten te verwijderen, maar zijn zelf niet verantwoordelijk voor de weergave van de etiketten; bovendien heeft hun brede productaanbod de handhavingslast in het algemeen vergroot.

In 2021 heeft de Commissie het Unienetwerk voor productconformiteit (EUPCN) opgericht in het kader van de verordening markttoezicht. In 2024 zette zij de eerste Unietestfaciliteit voor ecologisch ontwerp en energie-etikettering op⁽³⁷⁾. De Commissie en de lidstaten zorgen er gezamenlijk voor dat het energie-etiket niet wordt nagebootst

⁽³⁴⁾ Airconditioners, verlichting, droogtrommels, waterverwarmingstoestellen, ruimteverwarmingstoestellen en ventilatoren.

⁽³⁵⁾ [Studie over online winkelen — CLASP](#).

⁽³⁶⁾ Onder grondige controles worden laboratoriumcontroles en documentcontroles verstaan die tot doel hebben te beoordelen of een product aan de voorschriften voldoet.

⁽³⁷⁾ [Uitvoeringsbesluit \(EU\) 2024/1456 van de Commissie](#).

voor producten die niet onder gedelegeerde maatregelen vallen of voor niet-energiegerelateerde producten, en hebben in dit verband met name met de sector overlegd over een vrijwillig uniform waterlabel om het ontwerp ervan aan te passen ⁽³⁸⁾.

6. HET ETIKET ALS INSTRUMENT VOOR LEIDENDE MARKTEN VOOR EFFICIËNTE PRODUCTEN

In artikel 7, lid 2, van de ELR is bepaald dat stimulansen die de lidstaten verstrekken voor producten die onder de energie-etikettering van de EU vallen, gericht moeten zijn op producten in de twee significant meest bevolkte energie-efficiëntieklassen of in hogere klassen. Het doel is om stimulansen aan de vraagzijde (zoals leningen tegen lage rente, subsidies, belastingkortingen of vouchers) toe te spitsen op de meest efficiënte producten en zo een leidende markt voor deze producten tot stand te brengen.

Dezelfde of zeer vergelijkbare criteria worden ook gebruikt in andere wetgeving, waaronder de vereisten van de energie-efficiëntierichtlijn bij overheidsopdrachten ⁽³⁹⁾, de EU-taxonomie ⁽⁴⁰⁾ en de btw-regels inzake verlaagde tarieven voor efficiënte verwarmingssystemen ⁽⁴¹⁾. Vier EU-lidstaten passen momenteel op basis daarvan het verlaagde btw-tarief toe.

De kaderrichtlijn etikettering van 2010 bevatte al bepalingen om het gebruik van het etiket als basis voor leidende markten te bevorderen, maar de nauwkeurigere formulering van het criterium en het Eprel-kenmerk, waardoor gemakkelijk inzicht kan worden verkregen in de verdeling over klassen van elke subselectie van producten, helpt dat beleid in de praktijk brengen. De Commissie en de nationale autoriteiten kunnen Eprel gebruiken om het criterium van artikel 7, lid 2, van de ELR toe te passen met een eenvoudige zoekopdracht in Eprel als uitgangspunt, waardoor de behoefte aan specifieke marktonderzoeken wordt verminderd en de concurrentie wordt versterkt door transparantie over de producten die op de eengemaakte markt worden gebracht. Ter ondersteuning van de toepassing van het criterium heeft de Commissie hierover richtsnoeren ⁽⁴²⁾ gepresenteerd.

7. DE DOELTREFFENDHEID VAN DE NIEUWE ETIKETTEN

7.1. Begrip van de nieuwe etiketten

De meeste consumenten die voor de enquête zijn geïnterviewd, geven te kennen de etiketten te begrijpen en meer dan 90 % vindt het etiket en de delen ervan (zeer) gemakkelijk te begrijpen. Slechts enkele productspecifieke pictogrammen werden door meer dan 10 % van de respondenten van de enquête als moeilijk te begrijpen aangemerkt. Dit positieve resultaat is waarschijnlijk toe te schrijven aan het feit dat etiketontwerpen doorgaans worden getest voordat ze worden voorgesteld. 77-87 % van de ondervraagde consumenten vond de hoeveelheid informatie op een etiket passend. De rest vond dat er te

⁽³⁸⁾ [Unified Water Label](#).

⁽³⁹⁾ [Richtlijn \(EU\) 2023/1791](#).

⁽⁴⁰⁾ [Verordening \(EU\) 2023/2486](#).

⁽⁴¹⁾ [Richtlijn \(EU\) 2022/542 van de Raad](#).

⁽⁴²⁾ https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/consumers_en#what-does-significantly-populated-mean.

veel of te weinig informatie op stond (of had geen mening). Over het geheel genomen wijzen deze resultaten dus niet op een overvloed of een gebrek aan informatie.

62 % van de consumenten in de enquête gaf te kennen dat zij de belangrijkste energiegerelateerde informatie bovenaan het etiket hadden gebruikt. 37 % gaf aan ook de niet-energiegerelateerde pictogrammen in het onderste gedeelte te hebben gebruikt. Recente kopers van witgoed gaven het vaakst aan dat zij het energie-etiket hadden gebruikt bij het nemen van hun aankoopbeslissing (ongeveer 90 % van degenen die het etiket zagen). Het etiket hielp kopers van commerciële koelkasten in 80 % van de gevallen en kopers van tv's en monitors in 70 % van de gevallen, waarbij prestatiecriteria zoals de resolutie of de schermgrootte belangrijk zijn bij aankoopbeslissingen.

7.2. Effect op de beschikbaarheid van betaalbare efficiënte producten

Uit een verslag van het Internationaal Energieagentschap (IEA) uit 2021 over efficiëntienormen voor apparaten en etikettering⁽⁴³⁾ is gebleken dat eisen inzake energieprestaties en etikettering in het algemeen het onderliggende verbeteringspercentage voor nieuwe modellen met een factor twee of drie verhogen. Dit vertaalt zich mettertijd in een toename van de gemiddelde efficiëntie van de totale voorraad. Het IEA merkt op dat de gemiddelde aankooprijzen doorgaans met 2-3 % per jaar dalen als gevolg van concurrentie (na een korte stijging wanneer nieuwe regels van kracht worden), maar dat de prijsdalingen die voor verschillende producten worden waargenomen, uiteenlopen, afhankelijk van de mate van concurrentie op een bepaalde markt. Uit een recente evaluatie van stofzuigers in de EU is gebleken dat de aankooprijzen in de periode waarin het etiket van toepassing was, jaarlijks met 1 % zijn gedaald. Uit onlangs gepubliceerd onderzoek blijkt dat het EU-energielabel doeltreffend is wat betreft de milieudoelstelling om de keuzes van consumenten te beïnvloeden, en dat concurrentie aan de aanbodzijde een belangrijke drijvende kracht is achter de aanpassing van de markt dankzij een patroon van dalende prijzen naarmate de markttoegang stijgt en meer producenten producten in de hogere etiketteringsklassen beginnen aan te bieden, waardoor een consumentenoverschot ontstaat en verdere innovatie wordt gestimuleerd⁽⁴⁴⁾.

Om het innovatie-effect te waarborgen bepaalt de ELR dat wanneer een etiket wordt ingevoerd of de schaal ervan wordt aangepast, de Commissie erop toeziet dat geen enkel product ten tijde van de invoering tot klasse A behoort en dat het naar schatting ten minste tien jaar duurt voordat het merendeel van de modellen tot die klasse behoort. Uit Eprel-gegevens blijkt dat de verdeling in klassen voor lichtbronnen, koelapparaten, tv's en afwasmachines zich sinds 2019 grotendeels in overeenstemming met deze eisen heeft ontwikkeld. 90 % van de in Eprel geregistreerde wasmachinemodellen heeft echter binnen slechts zes jaar na de herziening klasse A bereikt. Wat de prestaties betreft hebben elektronische beeldschermen zich daarentegen langzamer ontwikkeld dan verwacht; het merendeel van de modellen is te vinden in de onderste klassen (25 % behoort tot klasse G)⁽⁴⁵⁾.

⁽⁴³⁾ [IEA 2021 Energy Efficiency Appliance and Equipment Standards and Labelling Programmes](#).

⁽⁴⁴⁾ Anne Kesselring, Energy labels in the European Union: Consumer inattention and producer responses, Energy Economics, Volume 144, 2025, ISSN 0140-9883, <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2025.108275>.

⁽⁴⁵⁾ Er wordt gewerkt aan een evaluatie van de gedelegeerde verordening inzake beeldschermen. Diverse complexe factoren verklaren waarschijnlijk waarom modellen in de slechtst presterende klassen blijven

Volgens een onafhankelijke marktanalyse ⁽⁴⁶⁾ is het marktaandeel van de best presterende wasmachines in 2024 met 50 % gestegen. Uit academisch onderzoek op basis van feitelijke marktgegevens uit 2021 blijkt dat het etiket met aangepaste schaal de bereidheid van mensen heeft vergroot om te betalen voor koelkasten uit de hoogste klasse in vergelijking met het vorige etiket, dat minder goed werd begrepen ⁽⁴⁷⁾.

8. CONCLUSIE

Met de ELR is de basis gelegd voor gemoderniseerde etiketten die tot nu toe goed functioneren. De overgang is echter nog niet voltooid. Zes van de 15 etiketten voor productgroepen zijn tot dusver herzien en in dit kader zijn twee nieuwe etiketten ingevoerd. De lange herzieningscycli voor productspecifieke gedelegeerde handelingen hebben het algemene effect van het beleidskader tot nu toe verminderd. Onvoldoende handhaving op de nationale markten en hoge niveaus van non-conformiteit in ten minste een aantal marktsegmenten (met name online) verstoren het gelijke speelveld en verminderen de verwachte energiebesparingen.

De bredere beleidscontext is sinds 2017 aanzienlijk veranderd als gevolg van i) de toename van onlineverkoop, ii) de klimaatveranderingsdoelstellingen van de EU, iii) de wereldwijde toezegging om de energie-efficiëntie tegen 2030 te verdubbelen en iv) de nadruk op concurrentievermogen in het verslag-Draghi en de strategie voor de eengemaakte markt en meer onlangs de inspanningen op het gebied van betaalbare energie en energieonafhankelijkheid. In dit verband blijven energie-etiketten relevant. Alle relevante groepen belanghebbenden die in oktober 2025 de uitvoeringsdialoog over de wetgeving inzake energieproducten ⁽⁴⁸⁾ hebben bijgewoond, benadrukten de rol van de wetgeving inzake energieproducten (met inbegrip van de ELR) bij het bevorderen van energie-efficiëntie, betaalbaarheid en het concurrentievermogen van de EU-industrie, maar wezen er ook op dat non-conformiteit de doeltreffendheid ondermijnt.

Uit de beschikbare gegevens over de werking van etiketten blijkt dat de EU-energielabels tientallen jaren na de uitvinding ervan nog steeds meer mogelijkheden bieden om het energieverbruik te verminderen en ook kunnen bijdragen aan andere beleidsdoelstellingen. Het Eprel-productregister voor alle energiegerelateerde producten met een EU-energielabel maakt meer markttransparantie en empirisch onderbouwde beleidsvorming mogelijk. Eprel is echter nog niet zo algemeen bekend of wordt nog niet zo algemeen gebruikt als het etiket zelf en zou meer kunnen worden ingezet om de conformiteit en het markttoezicht te ondersteunen. De wijzigingen in het omnibusvoorstel die tegelijk met dit verslag worden gepresenteerd, hebben tot doel deze mogelijkheden beter te benutten en

hangen (waaronder de voorkeur van consumenten en fabrikanten voor grote schermen en hoge resoluties).

⁽⁴⁶⁾ GfK 2024 Market Outlook.

⁽⁴⁷⁾ Corinne Faure, Marie-Charlotte Guetlein, Joachim Schleich, *Effects of rescaling the EU energy label on household preferences for top-rated appliances*, Energy Policy, Volume 156, 2021, ISSN 0301-4215, <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2021.112439>. Uit dezelfde studie bleek ook dat het tonen van beide etiketten aan consumenten (zoals het geval is tijdens de ELR-overgangsfase) de bereidheid om te betalen niet vergroot.

⁽⁴⁸⁾ [Implementation dialogue on energy efficient product legislation with Commissioner Dan Jørgensen – Energy](#).

tegelijkertijd de naleving voor leveranciers en detailhandelaren waar mogelijk te vereenvoudigen.